

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tas-26 ta' Novembru, 2007

Citazzjoni Numru. 357/1999/1

Peninsula Investments Limited

Versus

Bim Limited

F'din il-kawża s-soċjetà attriċi qiegħda tfittex rimedju għax qiegħda tgħid illi l-merkanzija mibjugħa lilha mis-soċjetà konvenuta ma kinitx tal-kwalità miftiehma.

lċ-ċitazzjoni tgħid illi b'kuntratt magħmul b'korrispondenza tas-17 ta' Settembru 1996 u tat-3 t'Ottubru 1996 il-partijiet ftiehm u illi s-soċjetà konvenuta tissupplixxi u tqiegħed *wrought iron balcony railings* għall-attriċi. Ir-*railings* li qiegħdet il-konvenuta, iżda, ma humiex tal-kwalità miftiehma, u għalhekk l-attriċi sejñitilha kemm-il darba biex tagħmel ix-xogħlijiet u t-tiswijiet meñtiega biex jiġu skond il-kuntratt.

Għalhekk, tgħid l-attriċi, hi għandha l-jedd illi tirrifjuta r-*railings* u titlob id-danni, jew li tirċevihom bi prezz anqas

fuq stima ta' periti, u għażlet illi tinqeda bil-jedd illi tirċevihom bi prezz anqas fuq stima ta' periti.

Is-soċjetà attriċi għalhekk fetħet din il-kawża u qiegħda titlob illi l-qorti:

1. tgħid illi *r-wrought iron balcony railings* ma humiex tal-kwalità miftiehma;
2. tgħid illi għalhekk is-soċjetà attriċi għandha l-jedd illi tirċievi *r-railings* bi prezz anqas fuq stima ta' periti; u
3. tgħid, bil-għajjnuna ta' periti li jinħatru għalhekk, kemm hu l-prezz li għandu jitħallas għall-fornitura u t-tqegħid tar-*railings* imsemmija.

Qiegħda titlob ukoll l-ispejjeż ġudizzjarji.

Is-soċjetà konvenuta ma ressqitx l-eċċezzjonijiet tagħha fiż-żmien li tagħti l-liġi. Madankollu, wara li b'rikors tad-19 t'Ottubru 1999 il-konvenuta talbet illi titħalla tressaq eċċezzjonijiet, għalkemm tard, u l-attriċi wiegħbet illi ma topponix għat-talba, il-qorti bi provvediment mogħti fit-8 ta' Novembru 1999 reġgħet tat lill-konvenuta żmien biex tippreżenta nota ta' eċċezzjonijiet, u s-soċjetà konvenuta ressqet dawn l-eċċezzjonijiet:

1. it-talbiet ta' l-attriċi huma "infondati fil-fatt u fid-dritt";
2. ma hux minnu illi *r-wrought iron railings* ma humiex tal-kwalità miftiehma, għax inħadmu kif ried il-ftehim bejn il-partijiet;
3. kemm fil-premessi għat-talbiet fiċ-ċitazzjoni kif ukoll fid-dikjarazzjoni maħlufa ta' l-attriċi ma hemmx tifsira ta' x'inhuma l-ħsarat jew difetti li l-attriċi kienet talbet illi jissewwew jew li jsiru xogħlijiet fuqhom; u
4. id-difetti li hemm fir-*wrought iron* seħħew mhux b'nuqqas tal-konvenuta iżda b'nuqqas ta' l-attriċi li tagħmel manutenzjoni kif kellha ssir.

Ix-xieħda f'din il-kawża bdiet tingabar biss wara li 5 ta' Lulju 2005 billi, qabel dakinhar, il-partijiet flimkien kienu talbu illi ma jinbediex is-smiġħ billi kienu qegħdin ifittxu li jaslu għal transazzjoni.

Il-fatti li wasslu għal din il-kawża seħħew hekk:

Il-partijiet kienu ftieħmu illi s-soċjetà konvenuta tikkonsenja u tqiegħed *wrought iron balcony railings* f'lukanda tas-soċjetà konvenuta. Il-lukanda qiegħda qrib tal-baħar, u *r-railings* kellhom jitqiegħdu fuq barra, esposti għall-elementi. Għalhekk il-ftehim kien illi l-ħadid jingħata *hot dip galvanising* skond *British Standard 729* kif ukoll

application of duplex finishing system on galvanising using chemical pretreatment and electrostatic polyester powder paint. Ingħatat garanzija ta' sitt xhur kontra difetti fiż-żebgħa u ta' ħames snin kontra s-sadid. Il-kuntratt b'kollox kien jiswa mija u dsatax-il elf u mitejn (Lm119,200).

Xi ftit xhur wara t-tqegħid tar-*railings* bdiet titrabba b'hal qoxra bajdanija fuq il-wiċċ tal-ħadid. Meta din il-qoxra kienet titnaddaf iż-żebgħa tañtha kienet tidher li tinqala'. L-attriċi għarrfet lill-konvenuta b'dan il-problema, u l-konvenuta, wara li għamlet analiżi kimika tal-qoxra, irrakkomandat illi t-tindif isir b'acidu. L-attriċi ma kinitx sodisfatta b'din is-soluzzjoni għax riedet soluzzjoni aktar permanenti.

Għalkemm saru tentativi biex tinstab soluzzjoni, eventwalment il-partijiet ma qablux dwar il-kawża tal-ħsara. Is-soċjetà konvenuta tgħid illi l-qoxra li trabbiet fuq ir-*railings* hija fenomenu superficjali li jitneħħa b'tindif regolari; is-soċjetà attriċi tgħid illi l-ħsara tidhol aktar 'il ġewwa u tolqot is-saff tal-galvanizzar u s-saff ta' taħt iż-żebgħa. Kull parti wriet rapporti minn esperti biex issaħħaħ it-teżi tagħha, iżda ebda wieħed minn dawk ir-rapporti ma hu msaħħaħ bil-ġurament ta' min hejjieħ.

Madankollu, mix-xhieda li tressqu *b'affidavit* jew li nstemgħu quddiem din il-qorti, ħareġ illi tassew illi kien hemm difetti. Fil-fatt, ix-xhud Inġinier Charles Ebejer, institur tas-soċjetà konvenuta u mressaq minnha biex jixhed, stqarr illi fost il-minerali fil-qoxra li trabbiet kien hemm ukoll melħ taż-żingu li jintuża fil-galvanizzar¹. Is-saff tal-galvanizzar jiġi taħt is-saff taż-żebgħa, u għalhekk biex dan il-melħ taż-żingu trabba' fil-qoxra ta' barra bilfors illi ż-żebgħa ma ifformatx saff kontinwu bejn iż-żinju u l-arja.

Ix-xiehda turi ukoll illi l-ħadid ma ssaddaddx.

Il-garanzija taż-żebgħa kienet ta' sitt xhur. Ma ngħatat ebda eċċezzjoni illi d-difetti ħarġu wara l-għeluq taż-żmien tal-garanzija.

Fil-fehma tal-qorti, għalhekk, is-soċjetà konvenuta għandha twieġeb taħt il-garanzija taż-żebgħa, iżda mhux taħt il-garanzija kontra s-sadid. Ladarba ż-żebgħa ma

¹ Ara x-xiehda ta' l-Inġ. Charles Ebejer fis-seduta tad-9 ta' Ġunju 2006, *fol.* 128.

baqgħetx tajba għaż-żmien miftiehem fil-garanzija, il-qorti tgħid ukoll illi r-*railings* ma kinux tal-kwalità miftiehma.

Ir-rimedju mitlub mill-attriċi huwa dak taħt l-art. 1390 tal-Kodiċi Ċivili:

1390. Jekk il-ħaġa li l-bejjiegħ iġib biex jikkunsinna ma tkunx tal-kwalità mwiegħda, jew ma tkunx bħall-kampjun li fuqu l-bejgħ ikun sar, ix-xerrej jista' jagħżel jew li jirrifjuta l-ħaġa u jitlob id-danni, jew li jircievi l-ħaġa bi prezz anqas fuq stima ta' periti.

Jonqos għalhekk illi l-qorti taħtar perit biex jagħmel stima tal-prezz anqas li għandu jitħallas fid-dawl tad-difett fiż-żebgħa.

Għal dawn ir-raġunijiet il-qorti tipprovdi dwar l-ewwel żewġ talbiet tas-soċjetà attriċi billi tgħid illi r-*wrought iron balcony railings* konsenjati mis-soċjetà konvenuta ma kinux tal-kwalità miftiehma u illi għalhekk is-soċjetà attriċi għandha l-jedd illi tirċievi r-*railings* bi prezz anqas fuq stima ta' periti. Għall-għanijiet tat-tielet talba taħtar lill-A.I.Ċ. Mario Cassar sabiex, wara li jqis il-valur tal-kuntratt u l-importanza relativa taż-żebgħa, fid-dawl ukoll tal-fatt illi l-garanzija kienet għal sitt xhur, igħid kemm għandu jkun il-prezz anqas li għandu jitħallas mis-soċjetà attriċi.

L-ispejjeż tal-perizja għandha tħallashom is-soċjetà konvenuta.

Il-kawża differita għad-19 ta' Frar 2008 għall-eżami tar-rapport tal-perit.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----